

ระเบียบกรรมการขนส่งทางบก

ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถและบัตรประจำตัวคนขับรถ
ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์
พ.ศ. ๒๕๖๔

ตามที่ได้มีระเบียบกรรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถและบัตรประจำตัวคนขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๔๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติมไว้แล้ว นั้น

โดยที่กฎกระทรวงการขอและการออกใบอนุญาตขับรถและการต่ออายุใบอนุญาตขับรถ พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การขอดำเนินการด้านใบอนุญาตขับรถให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น โดยนายทะเบียนสามารถตรวจสอบลักษณะต้องห้ามในการดำเนินการด้านใบอนุญาตขับรถได้อย่างมีประสิทธิภาพ ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และข้อ ๘ วรรคสอง แห่งกฎกระทรวงกำหนดเครื่องแต่งกาย เครื่องหมาย ประวัติคนขับรถ บัตรประจำตัวคนขับรถ และการแสดงบัตรประจำตัวคนขับรถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการธุรกิจ รถยนต์บริการทัศนาจร และรถจักรยานยนต์สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๕ อธิบดีกรรมการขนส่งทางบกจึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถและบัตรประจำตัวคนขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๖๔”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบกรรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถและบัตรประจำตัวคนขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๔๙

(๒) ระเบียบกรรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถและบัตรประจำตัวคนขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓

(๓) ระเบียบกรรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถและบัตรประจำตัวคนขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๔

ข้อ ๔ บรรดาระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ ซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๕ ในระเบียบนี้

“ระบบงานใบอนุญาตขับรถ” หมายความว่า ระบบสารสนเทศด้านใบอนุญาตขับรถของกรรมการขนส่งทางบก

“ระบบข้อมูลใบอนุญาตขับรถอิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า ระบบบันทึกต้นขั้วใบอนุญาตขับรถที่อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์

ข้อ ๖ ให้รองอธิบดีกรมการขนส่งทางบก (ฝ่ายปฏิบัติการ) รักษาการตามระเบียบนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๗ การขอดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถตามระเบียบนี้ ถ้ามิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ให้ยื่นคำขออนุญาตนายทะเบียนตามแบบที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด ณ สำนักงานขนส่งกรุงเทพมหานคร พื้นที่ ๑ - ๕ สำนักงานขนส่งจังหวัด สำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา หรือสถานที่อื่นที่อธิบดีกำหนด

กรณีการขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ ให้ยื่นคำขอ ณ สำนักงานขนส่งกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๑ - ๕ สำนักงานขนส่งจังหวัด หรือสถานที่อื่นที่อธิบดีกำหนด

ข้อ ๘ ใบอนุญาตขับรถมี ดังนี้

(๑) ใบอนุญาตขับรถชั่วคราว ได้แก่

(ก) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว

(ข) ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว

(ค) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว

(๒) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล

(๓) ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ

(๔) ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล

(๕) ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ

(๖) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล

(๗) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ

(๘) ใบอนุญาตขับรถบดถนน

(๙) ใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์

(๑๐) ใบอนุญาตขับรถชนิดอื่นนอกจาก (๑) ถึง (๙)

(๑๑) ใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี

หมวด ๒

การขอรับใบอนุญาตขับรถ

ข้อ ๙ การขอรับใบอนุญาตขับรถ ให้ยื่นคำขอพร้อมด้วยหลักฐานประกอบคำขอ ดังนี้

(๑) การขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว หรือใบอนุญาตขับรถชนิดอื่นตามข้อ ๘ (๑๐)

(ก) บัตรประจำตัวประชาชน

ในกรณีผู้ขอเป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ให้ยื่นเอกสารหรือหลักฐาน ดังนี้

๑) ใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวหรือหนังสือเดินทาง (PASSPORT) หรือเอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทางพร้อมด้วยภาพถ่าย

๒) ใบสำคัญถิ่นที่อยู่ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง หรือใบอนุญาตทำงานตามกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว (WORK PERMIT) หรือใบอนุญาตทำงานอิเล็กทรอนิกส์ (Digital Work Permit) ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ หรือหลักฐานที่แสดงว่าเป็นผู้ได้รับการตรวจลงตราประเภทคนอยู่ชั่วคราวกรณีพิเศษ (SMART VISA) จากสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ณ ศูนย์บริการวีซ่าและใบอนุญาตทำงาน สถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลไทยในต่างประเทศ ศูนย์บริหารแรงงานเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก หรือสถานที่อื่นที่สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองกำหนดพร้อมด้วยภาพถ่าย โดยมีรายละเอียดชื่อและที่อยู่ของสถานที่ที่คนต่างด้าวนั้นทำงานอยู่ หรือหลักฐานแสดงที่พักอาศัยในราชอาณาจักรที่ทางราชการหรือหน่วยงานของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศออกให้ แต่ต้องออกก่อนวันยื่นคำขอไม่เกินหนึ่งปี

(ข) ใบรับรองแพทย์ซึ่งแสดงว่า

๑) ไม่มีโรคประจำตัวหรือไม่มีสภาวะของโรคที่ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมเห็นว่าอาจเป็นอันตรายขณะขับรถตามที่แพทย์สภากำหนด

๒) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน

โดยใบรับรองแพทย์ให้มีอายุใช้ได้ตามที่แพทย์ผู้รับรองกำหนด เว้นแต่ในกรณีที่ใบรับรองแพทย์ไม่ได้กำหนดอายุไว้ ให้ใช้ได้ไม่เกินหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ออกใบรับรองแพทย์

(ค) หลักฐานการรับรองซึ่งแสดงว่าได้ผ่านการอบรมและจบหลักสูตรการอบรมจากกรมการขนส่งทางบก หน่วยงานที่กรมการขนส่งทางบกมอบหมาย หรือโรงเรียนสอนขับรถที่กรมการขนส่งทางบกรับรองตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

(ง) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกหรือใบอนุญาตพิเศษให้ขับรถยนต์ทหารตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ทหารซึ่งยังไม่สิ้นอายุ (ถ้ามี) พร้อมด้วยภาพถ่าย

(จ) ใบอนุญาตขับรถของรถประเภทเดียวกันกับที่ขอรับใบอนุญาตซึ่งรัฐบาลของประเทศอื่นออกให้ ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ (ถ้ามี) พร้อมด้วยภาพถ่าย

(ช) ใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ (ถ้ามี) พร้อมด้วยภาพถ่าย

ในกรณีใบอนุญาตขับรถตาม (จ) หรือ (ช) มิได้มีข้อความเป็นภาษาอังกฤษให้แนบเอกสารคำแปลใบอนุญาตขับรถเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษภาษาใดภาษาหนึ่ง หรือทั้งสองภาษารวมกัน โดยให้สถานทูตหรือสถานกงสุลแห่งประเทศของผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถรับรอง

(๒) การขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล

(ก) หลักฐานตามข้อ ๙ (๑) (ก) และ (ข)

กรณีผู้ขอเป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองต้องมีใช่เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้ามาเพื่อการท่องเที่ยว การเล่นเกม การเดินทางผ่านราชอาณาจักร หรือแรงงานต่างด้าว ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติผ่อนผันให้อาศัยอยู่ในประเทศไทยได้ชั่วคราวเป็นกรณีพิเศษ

(ข) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวที่ได้รับมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ หรือใบแทนใบอนุญาตขับรถดังกล่าว แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ใบอนุญาตขับรถส่วนบุคคลชั่วคราวสิ้นอายุเกินกว่า ๑ ปี ให้แนบหลักฐานการรับรองซึ่งแสดงว่าได้ผ่านการอบรมและจบหลักสูตรการอบรมจากกรมการขนส่งทางบก หรือหน่วยงานที่กรมการขนส่งทางบกมอบหมาย หรือโรงเรียนสอนขับรถที่กรมการขนส่งทางบกรับรองตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก แล้วแต่กรณี

(๓) การขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ

(ก) บัตรประจำตัวประชาชน

(ข) ใบรับรองแพทย์ซึ่งแสดงว่า

๑) ไม่มีโรคประจำตัวหรือไม่มีสภาวะของโรคที่ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมเห็นว่าอาจเป็นอันตรายขณะขับรถตามที่แพทย์สภากำหนด

๒) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน

๓) ไม่เป็นผู้ติดสุรายาเมาหรือยาเสพติดให้โทษ

๔) ไม่เป็นผู้เป็นโรคติดต่อ ดังต่อไปนี้

ก) โรคเท้าช้างในระยะที่ปรากฏอาการ

ข) วัณโรคในระยะแพร่กระจายเชื้อ

โดยใบรับรองแพทย์ให้มีอายุใช้ได้ตามที่แพทย์ผู้รับรองกำหนด เว้นแต่ในกรณีที่ใบรับรองแพทย์ไม่ได้กำหนดอายุไว้ ให้ใช้ได้ไม่เกินหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ออกใบรับรองแพทย์

(ค) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวที่ได้รับมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล หรือ ใบแทนใบอนุญาตขับรถดังกล่าว ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลตลอดชีพ ใบอนุญาตขับรถยนต์

สามล้อส่วนบุคคลตลอดชีพ ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ตลอดชีพ ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภท การขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง หรือการขนส่งโดยรถขนาดเล็ก ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกซึ่งยังไม่สิ้นอายุ หรือใบแทนใบอนุญาตขับรถดังกล่าว แล้วแต่กรณี

(๔) การขอรับใบอนุญาตขับรถรถดถนน ใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์ หรือใบอนุญาตขับรถชนิดอื่น นอกจากใบอนุญาตขับรถตามข้อ ๘ (๑) ถึง (๙) ให้ใช้หลักฐานตามข้อ ๙ (๑) (ก) (ข) และ (ค)

ข้อ ๑๐ เมื่อนายทะเบียนได้รับคำขอตามข้อ ๙ ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ตรวจสอบหลักฐาน ตรวจสอบคุณสมบัติ และลักษณะต้องห้าม

ในการตรวจสอบลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถ ให้นายทะเบียนพิจารณาสภาพร่างกายและจิตใจ และประวัติการขับรถ หากพบว่าผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถไม่เหมาะสมที่จะขับรถ นายทะเบียนอาจขอข้อเท็จจริง เอกสารหลักฐาน หรือข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถ หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งอาจสั่งให้ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถเข้ารับการทดสอบการขับรถอีกครั้ง หรือมีหนังสือขอให้แพทย์ยืนยันว่าผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถเป็นผู้มีความเหมาะสมที่จะขับรถได้ โดยปลอดภัย

(๒) ตรวจสอบหลักฐานที่แสดงว่าผ่านการอบรมและการทดสอบตามระเบียบกรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยการอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ หรือหน่วยงาน ที่กรมการขนส่งทางบกมอบหมาย เมื่อเห็นว่าถูกต้องให้ดำเนินการต่อไป

(๓) จัดเก็บค่าธรรมเนียมค่าขอและค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถตามชนิดของใบอนุญาตขับรถ ถ้าปรากฏว่าผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถไม่ชำระค่าธรรมเนียมภายในหนึ่งปีนับแต่วันยื่นคำขอ และหากพ้นกำหนด ระยะเวลาดังกล่าวต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตขับรถใหม่ พร้อมเอกสารหรือหลักฐาน

(๔) บันทึกข้อมูลในระบบงานใบอนุญาตขับรถ และจัดทำข้อมูลลงในระบบข้อมูลใบอนุญาตขับรถ อิเล็กทรอนิกส์

(๕) ออกใบอนุญาตขับรถให้กับผู้ขอ

การขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ ให้ดำเนินการตรวจสอบประวัติอาชญากรผ่านทางระบบข้อมูล อิเล็กทรอนิกส์ หรือมีหนังสือตรวจสอบไปยังกองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือศูนย์พิสูจน์หลักฐานในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของแต่ละจังหวัด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และรอผลการตรวจสอบประวัติอาชญากร เมื่อได้รับแจ้งผลการตรวจสอบแล้วพบว่า ไม่มีลักษณะ ต้องห้ามในการขอรับใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๙ (๘) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้ดำเนินการตาม (๓) (๔) และ (๕) ต่อไป

หมวด ๓

การขอรับใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี

ข้อ ๑๑ การขอรับใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียน ณ สำนักงานขนส่งกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๑ - ๕ สำนักงานขนส่งจังหวัด หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขาที่อธิบดีกำหนด

ในกรณีที่ยื่นคำขอ ณ สำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา ให้สำนักงานขนส่งจังหวัดสาขาที่รับคำขอ ส่งคำขอพร้อมหลักฐานให้สำนักงานขนส่งจังหวัดเพื่อดำเนินการต่อไป

ข้อ ๑๒ การขอรับใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี ให้ยื่นคำขอพร้อมด้วยหลักฐานประกอบคำขอ ดังนี้

(๑) หลักฐานตามข้อ ๙ (๑) (ก)

ในกรณีที่ผู้ขอเป็นคนต่างด้าว ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองต้องมีใช่เป็นผู้ได้รับอนุญาต ให้เข้ามาเพื่อการท่องเที่ยว การเล่นกีฬา หรือการเดินทางผ่านราชอาณาจักร หรือแรงงานต่างด้าว ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติผ่อนผันให้อาศัยอยู่ในประเทศไทยได้ชั่วคราวเป็นกรณีพิเศษ

(๒) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลตลอดชีพ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลตลอดชีพ ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ตลอดชีพ ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง หรือการขนส่งโดยรถขนาดเล็ก ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกซึ่งยังไม่สิ้นอายุ หรือใบแทนใบอนุญาตขับรถดังกล่าว แล้วแต่กรณี

(๓) รูปถ่าย ๔ x ๖ เซนติเมตร จำนวน ๒ รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวก หรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนา นิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกินหกเดือน

ข้อ ๑๓ เมื่อนายทะเบียนได้รับคำขอตามข้อ ๑๒ ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ตรวจสอบหลักฐาน เมื่อเห็นว่าถูกต้อง ให้จัดเก็บค่าธรรมเนียมคำขอและค่าธรรมเนียม ใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีในระบบงานใบอนุญาตขับรถ

(๒) บันทึกข้อมูลในระบบงานใบอนุญาตขับรถ และจัดทำข้อมูลลงในระบบข้อมูลใบอนุญาตขับรถอิเล็กทรอนิกส์ ต้นขั้ว และใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี

(๓) กำหนดประเภทของรถในใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี ดังนี้

(ก) ใบอนุญาตขับรถตามอนุสัญญาว่าด้วยการจราจรทางถนน ค.ศ. ๑๙๔๙ ดังนี้

๑) ผู้ที่นำใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ตลอดชีพ หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ มาเป็นหลักฐาน ให้กำหนดประเภทรถในใบอนุญาตประเภท A

๒) ผู้ที่นำใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลตลอดชีพ ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ประเภทส่วนบุคคลหรือประเภททุกประเภท ชนิดที่หนึ่ง มาเป็นหลักฐาน ให้กำหนดประเภทรถในใบอนุญาตประเภท B

๓) ผู้ที่นำใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกในประเภทส่วนบุคคล หรือประเภททุกประเภท ชนิดที่สอง มาเป็นหลักฐาน ให้กำหนดประเภทรถในใบอนุญาตประเภท B C และ D

๔) ผู้ที่นำใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกในประเภทส่วนบุคคล หรือประเภททุกประเภท ชนิดที่สาม หรือชนิดที่สี่ มาเป็นหลักฐาน ให้กำหนดประเภทรถในใบอนุญาตประเภท B C D และ E

(ข) ใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางถนน ค.ศ. ๑๙๖๘ ดังนี้

๑) ผู้ที่นำใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ตลอดชีพ หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ มาเป็นหลักฐาน ให้กำหนดประเภทรถในใบอนุญาตประเภท A

๒) ผู้ที่นำใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลตลอดชีพ ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ประเภทส่วนบุคคลหรือประเภททุกประเภท ชนิดที่หนึ่ง มาเป็นหลักฐาน ให้กำหนดประเภทรถในใบอนุญาตประเภท B กรณีนำใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อตลอดชีพ มาเป็นหลักฐาน ให้กำหนดประเภทรถในใบอนุญาตประเภท B1

๓) ผู้ที่นำใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกในประเภทส่วนบุคคล หรือประเภททุกประเภท ชนิดที่สอง มาเป็นหลักฐาน ให้กำหนดประเภทรถในใบอนุญาตประเภท B C C1 D และ D1

๔) ผู้ที่นำใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกในประเภทส่วนบุคคล หรือประเภททุกประเภท ชนิดที่สาม หรือชนิดที่สี่ มาเป็นหลักฐาน ให้กำหนดประเภทรถในใบอนุญาตประเภท B BE C C1 D D1 CE C1E DE และ D1E

(๔) ออกใบอนุญาตขับรถให้กับผู้ขอ

ข้อ ๑๔ ในกรณีที่สำนักงานขนส่งจังหวัดสาขารับคำขอตามข้อ ๑๒ ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ตรวจสอบหลักฐาน และตรวจสอบความถูกต้องของใบอนุญาตขับรถที่นำมาใช้เป็นหลักฐานประกอบคำขอ เมื่อเห็นว่าถูกต้องครบถ้วนแล้ว ให้ผู้ขอกรอกคำขอใช้บริการจัดส่งใบอนุญาตขับรถกลับทางไปรษณีย์รับประกันด้วย

(๒) ให้จัดเก็บค่าธรรมเนียม ดังนี้

(ก) ค่าธรรมเนียมคำขอและค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถ โดยจัดเก็บเป็นตั๋วแลกเงินหรือตราพดท์ที่ออกโดยธนาคารซึ่งส่งจ่ายในนามของสำนักงานขนส่งจังหวัดที่สำนักงานขนส่งจังหวัดสาขานั้นสังกัดอยู่

(ข) ค่าใช้บริการจัดส่งใบอนุญาตขับรถหรือส่งหลักฐานต่าง ๆ คืน ในกรณีที่ไม่สามารถออกใบอนุญาตขับรถให้ได้ ทางไปรษณีย์รับประกัน

(๓) ลงรับเรื่องในทะเบียนหนังสือรับ และให้เจ้าหน้าที่ผู้รับเรื่องลงลายมือชื่อในคำขอ พร้อมทั้งออกใบตอบรับคำขอที่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบลงลายมือชื่อแล้วให้แก่ผู้ยื่นคำขอเก็บไว้เป็นหลักฐาน

(๔) จัดทำบันทึกส่งคำขอ พร้อมด้วยหลักฐานประกอบคำขอ ตั๋วแลกเงินหรือตราพดท์ที่ออกโดยธนาคารเป็นค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถ และค่าใช้บริการจัดส่งใบอนุญาตขับรถไปยังสำนักงานขนส่งจังหวัดที่สำนักงานขนส่งจังหวัดสาขานั้นสังกัดอยู่ภายในวันทำการถัดไปทางไปรษณีย์ลงทะเบียน

ข้อ ๑๕ เมื่อสำนักงานขนส่งจังหวัดได้รับเอกสารตามข้อ ๑๔ ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ตรวจสอบหลักฐานประกอบคำขอและบันทึกรับเรื่องในทะเบียนลงรับ หรือวิธีอื่นใด หากไม่ถูกต้องให้จัดส่งค่าธรรมเนียมพร้อมหลักฐานคืนแก่ผู้ยื่นคำขอในวันทำการถัดไปตามที่อยู่ระบุในคำขอทางไปรษณีย์รับประกัน พร้อมแจ้งเหตุผลที่ไม่อาจออกใบอนุญาตขับรถให้ทราบด้วย หากถูกต้องให้ดำเนินการต่อไป

(๒) ออกใบเสร็จรับเงินค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี

(๓) ให้ปฏิบัติตามข้อ ๑๓ (๒) และ (๓)

(๔) ออกใบอนุญาตขับรถ และจัดส่งใบอนุญาตขับรถให้กับผู้ยื่นคำขอตามที่อยู่ระบุในคำขอทางไปรษณีย์รับประกัน

หมวด ๔ การต่ออายุใบอนุญาตขับรถ

ข้อ ๑๖ การขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถในกรณีดังต่อไปนี้ ให้ยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุไม่เกินสามเดือน พร้อมด้วยหลักฐานประกอบคำขอ ดังนี้

(๑) การขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถบดถนน ใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์ หรือใบอนุญาตขับรถชนิดอื่น นอกจากใบอนุญาตขับรถตามข้อ ๘ (๑) ถึง (๙)

(ก) หลักฐานตามข้อ ๙ (๑) (ก) และ (ข)

ในกรณีผู้ขอเป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองต้องมีใช้เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้ามาเพื่อการท่องเที่ยว การเล่นเกมกีฬา การเดินทางผ่านราชอาณาจักร หรือแรงงานต่างด้าว ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติผ่อนผันให้อาศัยอยู่ในประเทศไทยได้ชั่วคราวเป็นกรณีพิเศษ

(ข) ใบอนุญาตเดิมหรือใบแทน

(๒) การขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถสาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ

(ก) หลักฐานตามข้อ ๙ (๑) (ก) และข้อ ๙ (๓) (ข)

(ข) ใบอนุญาตขับรถเดิมหรือใบแทน

ข้อ ๑๗ เมื่อนายทะเบียนได้รับคำขอตามข้อ ๑๖ ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ตรวจสอบหลักฐาน ตรวจสอบคุณสมบัติ และลักษณะต้องห้าม

ในการตรวจสอบลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถ ให้นายทะเบียนพิจารณาสภาพร่างกายและจิตใจ และประวัติการขับรถ หากพบว่าผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถไม่เหมาะสมที่จะขับรถ นายทะเบียนอาจขอข้อเท็จจริง เอกสารหลักฐาน หรือข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถ หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งอาจสั่งให้ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถเข้ารับการทดสอบการขับรถอีกครั้ง หรือมีหนังสือขอให้แพทย์ยืนยันว่าผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถเป็นผู้มีความเหมาะสมที่จะขับรถได้ โดยปลอดภัย

(๒) ตรวจสอบหลักฐานที่แสดงว่าผ่านการอบรมและการทดสอบตามระเบียบกรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยการอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ หรือหน่วยงานที่กรมการขนส่งทางบกมอบหมาย เมื่อเห็นว่าถูกต้องให้ดำเนินการต่อไป

(๓) จัดเก็บค่าธรรมเนียมคำขอ และค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตขับรถตามชนิดของใบอนุญาตขับรถ ถ้าปรากฏว่าผู้ขอต่อใบอนุญาตขับรถไม่ชำระค่าธรรมเนียมดังกล่าวภายในหนึ่งปี นับแต่วันยื่นคำขอ ให้ถือว่าผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถเป็นอันสิ้นสุดลง และหากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ต้องยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถใหม่ พร้อมหลักฐาน

(๔) บันทึกข้อมูลในระบบงานใบอนุญาตขับรถ และจัดทำข้อมูลลงในระบบข้อมูลใบอนุญาตขับรถอิเล็กทรอนิกส์

(๕) ออกใบอนุญาตขับรถให้กับผู้ขอ

การขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ ให้ดำเนินการตรวจสอบประวัติอาชญากรผ่านทางระบบ ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ หรือมีหนังสือตรวจสอบไปยังกองทะเบียนประวัติอาชญากร หรือศูนย์พิสูจน์หลักฐาน ในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของแต่ละจังหวัด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และรอผลการตรวจสอบประวัติ อาชญากร เมื่อได้รับแจ้งผลการตรวจสอบแล้วพบว่า ไม่มีลักษณะต้องห้ามในการขอต่ออายุใบอนุญาต ขับรถตามมาตรา ๔๙ (๘) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้ดำเนินการตาม (๓) (๔) และ (๕) ต่อไป

หมวด ๕
การแก้ไขรายการในใบอนุญาตขับรถ

ข้อ ๑๘ การแก้ไขรายการในใบอนุญาตขับรถ ให้ดำเนินการในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถ ยื่นขอแก้ไขหรือเปลี่ยนชื่อ ชื่อสกุล คำนำหน้าชื่อ ยศ วันเดือนปีเกิด ภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ และประสงค์จะขอแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงรายการในใบอนุญาตขับรถ

ข้อ ๑๙ การขอแก้ไขรายการในใบอนุญาตขับรถ ให้ยื่นคำขอพร้อมด้วยหลักฐานประกอบ คำขอ ดังนี้

- (๑) ใบอนุญาตขับรถเดิมหรือใบแทน
- (๒) หลักฐานตามข้อ ๙ (๑) (ก)
- (๓) สำเนาหรือภาพถ่ายหลักฐานการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลง (ถ้ามี)

กรณีการแก้ไขรายการในใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อ สาธารณะ ต้องแก้ไขรายการในบัตรประจำตัวคนขับรถให้ตรงกับการแก้ไขรายการในใบอนุญาตขับรถ ดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ ผู้ขอต้องแนบบัตรประจำตัวคนขับรถเดิมหรือใบแทน พร้อมรูปถ่ายขนาด ๕ x ๖.๕ เซนติเมตร จำนวน ๓ รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนา นิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกินหกเดือน

ข้อ ๒๐ เมื่อนายทะเบียนได้รับคำขอตามข้อ ๑๙ ให้ดำเนินการ ดังนี้

- (๑) ตรวจสอบหลักฐาน
- (๒) จัดเก็บค่าธรรมเนียมคำขอ และค่าธรรมเนียมการแก้ไขรายการในใบอนุญาตขับรถ และค่าธรรมเนียมอื่น
- (๓) บันทึกข้อมูลในระบบงานใบอนุญาตขับรถ และจัดทำข้อมูลลงในระบบข้อมูลใบอนุญาต ขับรถอิเล็กทรอนิกส์ ต้นขั้ว ใบอนุญาตขับรถหรือบัตรประจำตัวคนขับรถ
- (๔) ออกใบอนุญาตขับรถ หรือบัตรประจำตัวคนขับรถให้กับผู้ขอ

หมวด ๖
การออกหนังสือรับรองการได้รับใบอนุญาตขับรถ

ข้อ ๒๑ การขอหนังสือรับรองการได้รับใบอนุญาตขับรถเป็นภาษาไทย ให้ยื่นคำขอ ณ สำนักงานขนส่งกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๑ - ๕ สำนักงานขนส่งจังหวัด หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา การขอหนังสือรับรองการได้รับใบอนุญาตขับรถเป็นภาษาอังกฤษ ให้ยื่นคำขอ ณ สำนักงานขนส่งกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๑ - ๕ สำนักงานขนส่งจังหวัด หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขาที่อธิบดีกำหนด โดยให้ยื่นคำขอพร้อมด้วยหลักฐานประกอบคำขอ ดังนี้

- (๑) หลักฐานตามข้อ ๙ (๑) (ก)
- (๒) ในกรณีผู้ขอเป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ให้ยื่นใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวหรือหนังสือเดินทาง (PASSPORT) หรือเอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทางพร้อมด้วยภาพถ่าย
- (๓) ใบอนุญาตขับรถเดิมหรือใบแทน
- (๔) รูปถ่ายขนาด ๓ x ๔ เซนติเมตร จำนวน ๒ รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ที่มีความจำเป็นตามศาสนา นิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกินหกเดือน

ข้อ ๒๒ เมื่อนายทะเบียนได้รับคำขอตามข้อ ๒๑ ให้ดำเนินการ ดังนี้

- (๑) ตรวจสอบหลักฐาน
- (๒) จัดเก็บค่าธรรมเนียมคำขอ และค่าธรรมเนียมอื่น
- (๓) บันทึกข้อมูลในระบบงานใบอนุญาตขับรถ และจัดทำข้อมูลลงในระบบข้อมูลใบอนุญาตขับรถอิเล็กทรอนิกส์ และจัดทำหนังสือรับรองการได้รับใบอนุญาตขับรถพร้อมสำเนา
- (๔) ออกหนังสือรับรองการได้รับใบอนุญาตขับรถ

หมวด ๗
การขอรับบัตรประจำตัวคนขับรถ

ข้อ ๒๓ การขอรับบัตรประจำตัวคนขับรถ ให้ยื่นคำขอ ณ สำนักงานขนส่งกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๑ - ๕ สำนักงานขนส่งจังหวัด หรือสถานที่อื่นที่อธิบดีกำหนด โดยให้ยื่นคำขอพร้อมด้วยหลักฐานประกอบคำขอ ดังนี้

(๑) การขอรับบัตรประจำตัวคนขับรถในกรณีผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ ประสงค์จะใช้ใบอนุญาตขับรถดังกล่าวเพื่อขับรถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการธุรกิจ และรถยนต์บริการทัศนาจร

(ก) ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ หรือใบแทนใบอนุญาตขับรถดังกล่าวซึ่งยังไม่สิ้นอายุ

(ข) บัตรประจำตัวประชาชน

(ค) รูปถ่ายขนาด ๕ x ๖.๕ เซนติเมตร จำนวน ๓ รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ที่มีความจำเป็น ตามศาสนา นิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกินหกเดือน

(๒) การขอรับบัตรประจำตัวคนขับรถในกรณีผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่ง ประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง หรือการขนส่งโดยรถขนาดเล็ก ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ประสงค์จะใช้ใบอนุญาตขับรถดังกล่าวเพื่อขับรถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการธุรกิจ และรถยนต์ บริการที่สาธารณะ

(ก) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง หรือการขนส่งโดยรถขนาดเล็กตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ หรือใบแทน ใบอนุญาตขับรถดังกล่าว

(ข) หลักฐานตาม (๑) (ข) และ (ค)

ข้อ ๒๔ เมื่อนายทะเบียนได้รับคำขอตามข้อ ๒๓ ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ตรวจสอบหลักฐาน และตรวจสอบหลักฐานที่แสดงว่าผ่านการอบรมและการทดสอบ ตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมาย ว่าด้วยรถยนต์ หรือหน่วยงานที่กรมการขนส่งทางบกมอบหมาย เมื่อเห็นว่าถูกต้องให้ดำเนินการต่อไป

(๒) จัดเก็บค่าธรรมเนียมคำขอและค่าธรรมเนียมอื่น

(๓) บันทึกข้อมูลในระบบงานใบอนุญาตขับรถ และจัดทำข้อมูลลงในระบบข้อมูลใบอนุญาต ขับรถอิเล็กทรอนิกส์ ต้นขั้ว และบัตรประจำตัวคนขับรถ

(๔) ออกบัตรประจำตัวคนขับรถให้กับผู้ขอ

ข้อ ๒๕ บัตรประจำตัวคนขับรถให้มีวันสิ้นอายุตรงกับวันสิ้นอายุของใบอนุญาตขับรถยนต์ สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง หรือการขนส่งโดยรถขนาดเล็กตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก แล้วแต่กรณี

หมวด ๘

การออกใบแทนใบอนุญาตขับรถและใบแทนบัตรประจำตัวคนขับรถ

ข้อ ๒๖ การขอรับใบแทนใบอนุญาตขับรถ ให้ยื่นคำขอพร้อมด้วยหลักฐานประกอบคำขอ ดังนี้

(๑) กรณีใบอนุญาตขับรถชำรุดหรือลบเลือนในสาระสำคัญ ให้ยื่นใบอนุญาตขับรถเดิม ประกอบคำขอ

(๒) กรณีใบอนุญาตขับรถสูญหาย ให้บันทึกถ้อยคำผู้ขอรับใบแทนใบอนุญาตขับรถ กรณีใบอนุญาตขับรถสูญหายแนบไว้กับเรื่อง เว้นแต่มีหลักฐานการรับแจ้งความหรือรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีจากสถานีตำรวจยื่นประกอบคำขอ

ข้อ ๒๗ การขอรับใบแทนบัตรประจำตัวคนขับรถ ให้ยื่นคำขอพร้อมด้วยหลักฐานประกอบคำขอ ดังนี้

(๑) กรณีบัตรประจำตัวคนขับรถชำรุดหรือลบเลือนในสาระสำคัญ

(ก) บัตรประจำตัวคนขับรถเดิม

(ข) บัตรประจำตัวประชาชน

(ค) รูปถ่ายขนาด ๕ x ๖.๕ เซนติเมตร จำนวน ๓ รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนา นิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกินหกเดือน

(๒) กรณีบัตรประจำตัวคนขับรถสูญหาย

(ก) ให้บันทึกถ้อยคำผู้ขอรับใบแทนบัตรประจำตัวคนขับรถ กรณีบัตรประจำตัวคนขับรถสูญหายแนบไว้กับเรื่อง เว้นแต่มีหลักฐานการรับแจ้งความหรือรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีจากสถานีตำรวจยื่นประกอบคำขอ

(ข) บัตรประจำตัวประชาชน

(ค) รูปถ่ายขนาด ๕ x ๖.๕ เซนติเมตร จำนวน ๓ รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนา นิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกินหกเดือน

ข้อ ๒๘ เมื่อนายทะเบียนได้รับคำขอตามข้อ ๒๖ หรือ ๒๗ ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ตรวจสอบหลักฐาน

(๒) จัดเก็บค่าธรรมเนียมคำขอและค่าธรรมเนียมใบแทนใบอนุญาตขับรถ หรือใบแทนบัตรประจำตัวคนขับรถ

(๓) บันทึกข้อมูลในระบบงานใบอนุญาตขับรถ และจัดทำข้อมูลลงในระบบข้อมูลใบอนุญาตขับรถอิเล็กทรอนิกส์

(๔) ออกใบอนุญาตขับรถ หรือบัตรประจำตัวคนขับรถให้กับผู้ขอ

ข้อ ๒๙ กรณีที่มีการออกใบแทนใบอนุญาตขับรถหรือบัตรประจำตัวคนขับรถไปแล้ว หากปรากฏในภายหลังว่า ผู้ขอใบแทนได้รับใบอนุญาตขับรถหรือบัตรประจำตัวคนขับรถที่สูญหายคืน หรือการออกใบแทนใบอนุญาตขับรถหรือบัตรประจำตัวคนขับรถเป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้นายทะเบียนมีคำสั่งยกเลิกใบแทนใบอนุญาตขับรถ หรือใบแทนบัตรประจำตัวคนรถนั้น

หมวด ๙
การเพิกถอนใบอนุญาตขับรถ

ข้อ ๓๐ การเพิกถอนใบอนุญาตขับรถ ให้นายทะเบียนผู้ออกใบอนุญาตขับรถของสำนักงานขนส่งกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๑ - ๕ สำนักงานขนส่งจังหวัด หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขาแล้วแต่กรณีเป็นผู้พิจารณาเพิกถอน

ข้อ ๓๑ การเพิกถอนใบอนุญาตขับรถให้ดำเนินการในกรณีที่พบว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่กำหนดไว้สำหรับผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถประเภทนั้น

ข้อ ๓๒ เมื่อนายทะเบียนตรวจพบว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๓๑ ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ให้สำนักงานที่ตรวจพบดำเนินการเพิกถอนใบอนุญาตขับรถทันที

(๒) จัดทำคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตขับรถนำเสนอนายทะเบียนลงนาม และบันทึกคำสั่งนั้นลงในระบบงานใบอนุญาตขับรถ

(๓) ให้ผู้ถูกเพิกถอนลงนามรับทราบคำสั่งเพิกถอน เว้นแต่ผู้ถูกเพิกถอนไม่สามารถลงนามรับทราบได้ ให้มีหนังสือแจ้งคำสั่งการเพิกถอนใบอนุญาตขับรถไปยังผู้ถูกเพิกถอนภายใน ๗ วัน นับแต่วันออกคำสั่ง และกำหนดระยะเวลาการอุทธรณ์คำสั่งภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันได้รับแจ้งคำสั่งการเพิกถอนไว้ในหนังสือแจ้งคำสั่งการเพิกถอนใบอนุญาตขับรถดังกล่าวด้วย

(๔) ให้ทุกสำนักงานจัดพิมพ์รายงานการออกคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตขับรถรวมทั่วประเทศ ทุกสิ้นวัน

(๕) ให้สำนักงานที่ออกใบอนุญาตขับรถบันทึกคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตขับรถ ลงในระบบงานใบอนุญาตขับรถ

หมวด ๑๐
ค่าธรรมเนียม

ข้อ ๓๓ ให้จัดเก็บเงินค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวงออกตามความในกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ สำหรับการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถ ดังนี้

(๑) การขอรับใบอนุญาตขับรถใหม่

(ก) ค่าธรรมเนียมคำขอ ๕ บาท

(ข) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถตามชนิดของใบอนุญาตขับรถ

(๒) การขอรับบัตรประจำตัวคนขับรถ

(ก) ค่าธรรมเนียมคำขอ ๕ บาท

- (ข) ค่าธรรมเนียมอื่น ๒๐ บาท
- (๓) การขอเปลี่ยนชนิดใบอนุญาตขับรถ โดยใบอนุญาตขับรถฉบับเดิมชำรุดหรือสูญหายหรือไม่ก็ตาม
 - (ก) ค่าธรรมเนียมคำขอ ๕ บาท
 - (ข) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถตามชนิดของใบอนุญาตขับรถ
- (๔) การขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถ โดยใบอนุญาตขับรถฉบับเดิมชำรุดหรือสูญหายหรือไม่ก็ตาม
 - (ก) ค่าธรรมเนียมคำขอ ๕ บาท
 - (ข) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถตามชนิดของใบอนุญาตขับรถ
- (๕) การขอรับใบแทนใบอนุญาตขับรถหรือใบแทนบัตรประจำตัวคนขับรถ
 - (ก) ค่าธรรมเนียมคำขอ ๕ บาท
 - (ข) ค่าธรรมเนียมใบแทนใบอนุญาตขับรถ ในอัตราครึ่งหนึ่งของค่าธรรมเนียมฉบับเดิมตามชนิดของใบอนุญาตขับรถ ไม่เกิน ๑๐๐ บาท
 - (ค) ค่าธรรมเนียมอื่น (บัตรประจำตัวคนขับรถ) (ถ้ามี) ๒๐ บาท
- (๖) การขอแก้ไขรายการในใบอนุญาตขับรถ
 - (ก) ค่าธรรมเนียมคำขอ ๕ บาท
 - (ข) ค่าธรรมเนียมการแก้ไขรายการในใบอนุญาตขับรถ (ถ้ามี) ๕๐ บาท
 - (ค) ค่าธรรมเนียมอื่น (บัตรประจำตัวคนขับรถ) (ถ้ามี) ๒๐ บาท
- (๗) การขอหนังสือรับรองใบอนุญาตขับรถเป็นภาษาไทย หรือภาษาอังกฤษ
 - (ก) ค่าธรรมเนียมคำขอ ๕ บาท
 - (ข) ค่าธรรมเนียมอื่น ๒๐ บาท
- (๘) การขอรับรองสำเนาเอกสาร
 - (ก) ค่าธรรมเนียมคำขอ ๕ บาท
 - (ข) ค่ารับรองสำเนาเอกสารแผ่นละ ๒๐ บาท

หมวด ๑๑

เบ็ดเตล็ด

ข้อ ๓๔ การขอดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลตลอดชีพ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลตลอดชีพ หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ตลอดชีพ ให้กระทำได้เฉพาะกรณีการขอแก้ไขรายการในใบอนุญาตขับรถและการขอรับใบแทนใบอนุญาตขับรถเท่านั้น และการจัดเก็บค่าธรรมเนียม ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหมวด ๑๐ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๓๕ ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถสามารถมอบอำนาจให้บุคคลอื่นมายื่นคำขอดำเนินการแทนตนเองได้ในกรณี ดังนี้

- (๑) การขอรับใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี
- (๒) การขอหนังสือรับรองการได้รับใบอนุญาตขับรถเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ
- (๓) การขอสำเนาเอกสาร
- (๔) กรณีอื่นตามที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด

ทั้งนี้ จะต้องมียกย่องมอบอำนาจ และภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มอบและผู้รับมอบอำนาจเป็นหลักฐานประกอบคำขอด้วย

ข้อ ๓๖ การรายงานสรุปผลการปฏิบัติงานให้ดำเนินการ ดังนี้

- (๑) ออกรายงานการดำเนินการในระบบงานใบอนุญาตขับรถ
- (๒) ตรวจสอบและจัดเก็บข้อมูลในระบบข้อมูลใบอนุญาตขับรถอิเล็กทรอนิกส์
- (๓) รายงานการออกคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตขับรถรวมทั่วประเทศ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔

จิรุตม์ วิศาลจิตร

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก